

Insolvency Flash

duben 2019

Střet pravidel tzv. insolvenčního nařízení a nařízení Brusel I

Soudní dvůr Evropské unie nedávným rozhodnutím vyjasnil možný střet působnosti tzv. insolvenčního nařízení a nařízení Brusel. Níže shrnujeme zásadní body rozsudku Soudního dvora Evropské unie, který vyjasnil možný střet působnosti tzv. insolvenčního nařízení a nařízení Brusel I.

Relevantní právní rámec

Rozhodnutí Soudního dvora EU („SDEU“) ze dne 6. února 2019 ve věci C-535/17 se týká nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 („**Insolvenční nařízení**“), dle kterého obecně platí, že by se mělo prosadit právo státu, který řízení zahájil (*lex concursus*). Toto právo určuje procesní i hmotně-právní účinky úpadečného řízení. Oproti tomu nařízení Rady (ES) č. 44/2001 („**Brusel I**“) vymezuje kolizní normy obecně ve vztahu k ostatním občanským a obchodním věcem a nevztahuje se mimo jiné na konkursy, vyrovnání a podobná řízení, tj. i na oblast v Insolvenčním nařízení vymezenou jako úpadečkové řízení.

Spor v původním řízení a stanovení předběžné otázky

Nizozemský soudní vykonavatel vykonával činnost svého úřadu prostřednictvím své společnosti. V roce 2008 převedl z jejího účtu částku 550 000 EUR na účet vedený v Belgii, ze kterého prostředky v hotovosti vybral. Vybraná hotovost přitom zřejmě představovala peněžní prostředky zákazníků soudního vykonavatele. V roce 2010 byl prohlášen úpadek soudního vykonavatele i jeho společnosti. V rámci úpadečného řízení podal insolvenční správce u nizozemského soudu žalobu proti belgické bance na uhrazení 550 000 EUR z titulu náhrady škody, kterou odůvodnil porušením zákonné povinnosti banky, která umožnila soudnímu vykonavateli výběry hotovosti. V řízení o žalobě se Nejvyšší soud v Nizozemsku obrátil na SDEU s předběžnou otázkou, zda žaloba na náhradu škody, kterou podává insolvenční správce vůči třetí osobě v zahraničí, spadá pod

výjimku stanovenou v čl. 1 odst. 2 písm. b) Brusel I spočívající právě v návaznostech na úpadečkové řízení.

Řešení předběžné otázky ze strany SDEU

SDEU zkoumal zejména intenzitu vztahu mezi podanou žalobou a zahájeným insolvenčním řízením a z ní vyplývající příslušnost soudu stanovenou buď na základě Insolvenčního nařízení, nebo nařízení Bruselu I. Soudní dvůr v daném směru zejména odkázal na předchozí judikaturu a zdůraznil, že žaloba podaná v dané věci je založená delikt ní odpovědností. Předmětná žaloba se jeví jako žaloba založená na obecných pravidlech občanského a obchodního práva, a nikoli jako žaloba založená na odlišných ustanoveních úpadečného řízení, čímž je relativně nezávislá na zahájení insolvenčního řízení a nemůže být považována za jeho přímý a neoddelitelný důsledek. Z toho důvodu dle SDEU není žaloba vyloučena z působnosti Brusel I.

Význam rozsudku a použitelnost na řízení před českými soudy

Pokud bude chtít insolvenční správce v České republice podat jménem věřitelů žalobou na náhradu škody proti subjektu se sídlem v jiném členském státě, měla by se prosadit obecná pravidla podle nařízení Brusel I (resp. nařízení Brusel I bis) namísto specifické úpravy pro oblast insolvenčního řízení. Dle našeho názoru budou závěry použitelné obdobně rovněž na základě aktualizovaného Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 (tzv. Recast Insolvency Regulation), kterým bylo Insolvenční nařízení nahrazeno.

Pro všechny případy je vhodné zdůraznit, že i nadále platí, že odpůřčí žaloba insolvenčního správce podaná v rámci insolvenčního řízení vůči žalovanému, který má sídlo nebo bydliště v jiném členském státě, bude posuzována výhradně dle nařízení upravujícího úpadečkové řízení.

Autoři:

Petr Sprinz | Partner
Jiří Rahm | Advokát

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

Náš tým

200 právníků | **400** spolupracovníků

Naši klienti

1 250 klientů | **70** největších světových společností z Fortune 500
50 společností z Czech Top 100 | **7** společností z Czech Top 10

Mezinárodní dosah

Právní poradenství
ve více než **80** zemích světa
ve **12** světových jazycích
až **70 %** případů zahrnuje mezinárodní prvek

www.havelpartners.cz

PRAHA

Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Česká republika
Tel.: +420 255 000 111

BRNO

Titanium Business Complex
Nové sady 996/25
602 00 Brno
Česká republika
Tel.: +420 545 423 420

OSTRAVA

Poděbradova 2738/16
702 00 Ostrava
Česká republika
Tel.: +420 596 110 300

BRATISLAVA

Centrum Zuckerman
Žižkova 7803/9
811 02 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 232 113 900